

Co jíst

Pangas je sladkovodní ryba ze znečištěné řeky

Co jíst

Jak poznat dobré pomelo?

Nemoci a úrazy

Podceňujem účinky očko

Vitalia.cz > Jídlo > Co jíst > Solničky máme věčně prázdné a ordinace plné

Solničky máme věčně prázdné a ordinace plné

Včera 10:00 Kateřina Čepelíková

Češi solí dvakrát víc, než by měli. Dodávají si ji hlavně v sýrech, uzeninách a vejcích. A pak se díví vysokému krevnímu tlaku, řídnutí kostí a i infarktům. Kde všude je vlastně sůl?

Twitter

Jagg

Delicious

To se mi líbí

2

+1

2

Nálepky:

[Bolesti hlavy](#)[draslík](#)[Dušnost](#)[chlor](#)[osteoporóza](#)[řidnutí kostí](#)[sodík](#)[sůl](#)[štítná žláza](#)[Vysoký krevní tlak](#)

Pohádka Sůl nad zlato už brzy roztočí svůj kotouč v televizním studiu a my na základě její stěžejní myšlenky zase o trošku víc přisolíme polévku, omáčku i hranolky. S nadsázkou by tato pohádka měla být zapovězena všem lidem trpícím vysokým tlakem a řídnutím kostí. Je to vlastně reklama na sůl, které ve stravě už takhle používáme nadbytečné množství. Sůl je sice důležitou součástí naší stravy, protože obsahuje sodík a chlor, které jsou pro organismus potřebné, ale to neznamená, že bychom mohli sypat bílé krystalky bez rozmyslu.

„Sodík zabraňuje ztrátám vody z těla a udržuje nervosvalovou dráždivost. Chlor je zase součástí žaludeční šťávy a udržuje rovnováhu mezi kyselým a zásaditým prostředím v těle,“ vysvětluje lékařka KAROLÍNA HLAVATÁ, odborná garantka iniciativy Víím, co jím a piju. Sůl je často i významným zdrojem jódu, kterého bývá v běžné stravě jinak nedostatek. Právě nedostatek jódu způsobuje například

zhoršení funkce štítné žlázy. Nadměrné množství soli ve stravě pak vede ke zvyšování krevního tlaku a k zadržování vody v těle. Na pozoru by se měli mít především ti, kteří mají vysoký krevní tlak a celkově zvýšené riziko kardiovaskulárních onemocnění.

Autor: Vím,co jím
Jediné logo v ČR, které se věnuje výživovému složení potravin

Čtěte dále: V čem se liší drahá sůl od té obyčejné?

Pro dospělé je podle Světové zdravotnické organizace (WHO) doporučená denní dávka soli 3 – 5 gramů, průměrná spotřeba je však v České republice přes 12 gramů.

Vysoký krevní tlak je více jak 140/90

Vysoký krevní tlak je prokazatelně civilizační chorobou. Není to však bolestivé onemocnění, a zřejmě proto se vysokému tlaku přezdívá tichý zabiják. Už právě proto jej odhalí zpravidla lékař až jako příčinu některých prvotních příznaků:

- zhoršené usínání
- drobné bolesti hlavy
- dušnost
- občasná slabost

Výše krevního tlaku stoupá s věkem. Ze statistik vyplývá, že vysokým krevním tlakem trpí každý pátý člověk, předpokládá se, že v roce 2025 už to bude každý čtvrtý. Čtvrtina úmrtí u lidí starších čtyřiceti let je způsobena právě zvýšeným krevním tlakem. Mezi lidmi nad 60 let trpí zvýšeným krevním tlakem polovina mužů a až 60 % žen. Co jim hrozí? Například srdeční onemocnění jako infarkt nebo především mrtvice neboli mozková příhoda.

Čtěte také: Nemoci štítné žlázy obviňujeme z tloustnutí. Neprávem

Sůl může mít na svědomí i řídnutí kostí

Sodík lze v potravě nahradit například draslíkem (ovoce, zelenina), který oproti soli působí příznivě. „Vysokému příjmu soli by se měli vyhýbat i ti, kteří chtějí hubnout, protože sůl poměrně výrazně zvyšuje chuť k jídlu. Vysoký příjem soli je spojen s jeho větším vylučováním močí, a to včetně vápníku. Zejména pak u žen po menopauze může být urychlen proces odbourávání kostí, čímž se zvyšuje riziko vzniku osteoporózy,“ upozorňuje na rizika zvýšeného příjmu soli Karolína Hlavatá.

Jak omezit solení bez útrap?

Spotřebu soli snížíte tím, že budete omezovat solení již při kuchyňské přípravě a hotová jídla již nebudete dosolovat. Pozor si také dávejte na potraviny, které jsou na sůl bohaté:

- slané uzeniny, sýry, krekry
- solené oříšky
- slané pečivo
- některé minerální vody s vyšším obsahem sodíku
- značné množství soli obsahují také instantní pokrmy, bujóny a nakládaná zelenina

K ochucení pokrmů se namísto soli používá zelených natí (zelená petrželka, pažitka, pórek, libeček, atd.), koření, bylin a zeleniny (cibule, česnek, kořenová zelenina, papriky, rajčata, atd.).

Kávová lžička soli obsahuje cca 8 g soli, což představuje 160 % denního maximálního doporučeného příjmu!

Přečtěte si, kolik soli si kupujete

Na většině obalů potravin můžete zjistit, kolik obsahují kterých živin, a tedy i soli. Výrobci zpravidla uvádějí množství sodíku. Kolik je to soli? Údaj o sodíku vynásobte 2,5×.

Dále čtete: **Technická sůl? Její použití v potravinách spotřebitel neodhalí**

Jestliže nemáte-li příliš času studovat obaly jednotlivých potravin, můžete množství soli ve stravě hlídat spolu s logem Vím, co jím. V Česku se jedná o jediné logo, které se věnuje právě výživovému složení potravin. Nezávislá laboratorní analýza sleduje tyto živiny:

- nasycené mastné kyseliny
- trans mastné kyseliny
- přidaný cukr
- sůl, resp. sodík
- vláknina
- energie

Přísnými kritérii prošla zatím zhruba stovka výrobků. Mezi nimi například některé sýry, šunky, těstoviny, müsli, margaríny. Že sůl přijímáme v základních potravinách, dokazuje i fakt, že hodnocením pro udělení loga projde s ohledem na sůl jen málokteré pečivo.

Obsah sodíku ve vybraných surovinách a potravinách:

Potravina Obsah sodíku (mg/100 g)

- banány – 1
- brambory 3 – 28
- cibule 10 – 26
- čaj černý – 45
- čočka 4 – 55
- čokoláda mléčná – 280
- fazole 2 – 40
- hlávkový salát 3 – 10
- hrách 2 – 38
- hrášek – 2
- chléb celozrnný 400 – 600
- jablka 1,6 – 3
- jahody 1,5 – 3
- játra vepřová – 77
- káva pražená – 74
- maso hovězí 58 – 69
- maso kuřecí – 46
- maso vepřové 45 – 60
- mléko plnotučné 40 – 50

- mouka pšeničná 2 – 3
- pomeranče 1,4 – 3
- pšenice – 8
- rajčata 3 – 6
- ryby 65 – 120
- rýže loupaná – 6
- sója – 6
- sýry 45 – 1410
- špenát 60 – 120
- vaječný bílek – 192
- vaječný žloutek – 50
- vejce slepičí – 135
- vlašské ořechy – 3
- zelí – 13

Kateřina Čepelíková

Sedmnáct let nejím krávy a čuníky a popelnici mám před domem, ne ve svém žaludku.
Vidět mě můžete 2× týdně na pilates, slyšet mě můžete na Frekvenci 1 a číst na Vitalia.cz.